

PÕHIMÕTTED TIKKIMISEKS

TIIA ARTLA

- Eset kavandama asudes arvestada selle **otstarvet**.
- Dekoor **ei tohi** eseme kasutamist **segada**.
- Kavandamisel on vaja silmas pidada ka ümbrust kuhu ese hiljem asetatakse ehk sisustustekstiilidele tikandeid valides arvestada taustatooniga ning interjööri tervikuna.
- Oluline on ka asjaolu, millises valguses hakatakse hiljem eset vaatama, sest ei ole värve ilma valguseta.

- Hämaras ja pimedas värvid ei eristu, päevavalguses on näha kõige peenemadki värvinüansid, lambivalgus aga muudab värve.
- Värvide omavaheline kokkusobivus sõltub sellest, millega silm on harjunud (kõik looduses esinevad värvid tunduvad alati kokkusobivat).
- Jälgides looduse värvigammat, võib märgata, et looduses esinevad värvid üldiselt pehmete ja nn murtutena.

- Teisele inimesele eset valmistades arvestada tema värvimaailmaga.
- Otsida ja leida dekoori lähteidee.
- Mõelda läbi, millist tikkimistehnoloogiat teostamisel kasutada.
- Esemel vorm ning otstarve määravad, millise kuju ja suurusega motiivistik on paraja suurusega ning kuhu see paigutada (kompositsioon võib täita kas kogu pinna või ainult osa sellest).
- Kui kujundus koosneb mitmetest erisuurustest motiividest, siis on soovitatav neid nõ rühmitada.

- Jälgida, et tikitavat osa ei paigutataks liiga eseme serva:
 - sest ka ääristus vajab kangast;
 - et motiivistik "ei kukuks esemelt maha";
 - sest motiivistik vajab "hingamisruumi".
 - Tikandi värvivalikut mõjutab nii aluskanga toon kui ka mustrivalik, kandja, interjöör.
 - Lähestikku paigutatud erinevad värvid hakkavad üksteist mõjutama ega pruugi omavahel sobida (värvikavandi vajalikkus).
-
- Valitav dekoor peab vastama kanga omapärale, tikkimislõngad mustriks ja alusmaterjalile.
 - Aluskanga valiku määrab asjaolu, milliseks otstarbeks eset valmistatakse. Kui tikkida kotti või pluusi, valida kulumist ning sagedast pesemist taluvad alusmaterjalid.
 - "Uut" aluskangast ei ole soovitatav eelnevalt pesta, sest ka tikkimislõngad on pesemata.
 - Kanvaakangas, pleekinud kardina, kulunud rõivaesemed sobivad tikandi aluskangaks siis, kui kasutatavad pisted katavad tikitava pinna täielikult.

- Tihedakoeline aluskangas mõjub alati rahulikult ning tikand tõuseb sellel väga hästi esile (tihedale kangale tikkimine on aeganõudvam ja tikkimislõngu kulutavam).
 - Neljakandiliste esemete aluskanga servad tasandatakse lõnga mööda. Äär on soovitatav tikkimise ajaks üleloomispistetega hargnemise vastu kindlustada.
 - Ruudulisele paberile kantud mustri tegelik suurus sõltub aluskanga struktuurist. Mustri õige suurus saadakse **tööproovi** abil.
-
- Alusmaterjali lõngade järgi tikitavaid mustreid riidele ei kanta. Eelpistetega võiks märkida kangale keskjooned ning mustri (üldpiirjooned) asukoha.
 - Pistete valikul tuleks arvestada sellega, et tikand ei muutuks paljude erinevate pistete kooskasutamisel liiga rahutuks, vaid mõjuks loomulikuna.
 - Pistetikandis on harjutud tikkimise lõngadena kasutama muline- ja iirisniite, kuid "elavat" pinda nendega üldjuhul ei saa, sest mõlemad on laugja keeruga ja seetõttu "liiga" tasased-ühtlased.

- Elavama tikkimispinna saavutad erineva struktuuriga tikkimislõngu kasutades.
- Tähtis on tikkimisniidi ühtlane pingutamine tikkimisel. Kui tikkimislõngad jäävad töö pinnale erineva pingega, siis jätab tikand lohaka üldmulje.
- Väga tähtis on teada täpset pistete tikkimise tehnoloogiat, et tulemus tuleks OK!

KAVANDAMINE EI OLE

kujundi või motiivi mahajoonistamine või mustriosade jäljendamine ajakirjade mustrilehtedelt.

KOMPOSITSIONITAJU

arendamiseks on vajalik ajakirjade ja mustrilehtede vaatlemine ning uurimine.

OMA MOTIIVINI

ja sellele sobiva paigutuseni võib jõuda mitmete erinevate ideede visandamiste ning proovimiste tulemusena.

TÖÖ KAVANDAMINE SÕLTUB

õpilase vanusest, andekusest ja soovist. See on iseseisev loov töö, mis toob esile laste isikupära ning võimaldab loomisrõõmu.

**ÕPETAJA ÜLESANDEKS
ON**

õpilasi **suunata.**